

OLIV TA'LIMDA FAKULTATIV KURSAR YORDAMIDA TALABALARGA QO'SHIMCHA BILIM VA KO'NIKMALARNI SHAKLLANTIRISH

Mullayeva Shahzodaxon Xayrullo qizi

Osiyo texnologiyalar universiteti assistent o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15332556>

Annotatsiya. Ushbu maqolada oliy ta'limda fakultativ kurslarning talabalarga qo'shimcha bilim va ko'nikmalarni shakllantirishdagi o'rni tahlil qilinadi. Fakultativ kurslar talabalarga o'z qiziqishlariga mos ravishda bilim olish, ixtisoslashgan bilimlarni mustahkamlash va amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish imkoniyatini taqdim etadi. Maqola, fakultativ darslar orqali talabalar kreativ fikrlash, muammolarni hal qilish va kommunikatsiya kabi amaliy ko'nikmalarni o'rganishlari mumkinligini ko'rsatadi. Fakultativ kurslar talabalar orasida intellektual salohiyatni oshirish, shuningdek, ularning mehnat bozorida muvaffaqiyatli faoliyat yuritishlariga yordam beradi.

Kalit so'zlar: Fakultativ kurslar, oliy ta'lim, talabalar, ko'nikmalar, ixtisoslashgan bilimlar, kreativ fikrlash, muammolarni hal qilish, kommunikatsiya, intellektual salohiyat, amaliy ko'nikmalar.

Oliy ta'lim tizimi, asosan, talabalarni malakali mutaxassislar sifatida tayyorlashga qaratilgan. Biroq, zamonaviy mehnat bozori nafaqat ixtisoslashgan bilimlarni, balki qo'shimcha ko'nikmalarni, kreativ yondashuvlarni va o'ziga xos fikrlashni ham talab qilmoqda. Fakultativ kurslar, ta'lim jarayonida talabalar uchun ixtiyoriy ravishda o'rganiladigan qo'shimcha modullar sifatida, o'quvchilarga an'anaviy o'qitishdan tashqari, ularga ko'plab yangi bilimlar va ko'nikmalarni olish imkoniyatini beradi. Ushbu maqolada fakultativ kurslarning oliy ta'lim tizimida talabalarga qo'shimcha bilim va ko'nikmalarni shakllantirishdagi roli tahlil qilinadi.

Fakultativ kurslarning ahamiyati. Fakultativ kurslar — bu talabalarga o'z qiziqishlari va ehtiyojlariga ko'ra tanlash imkoniyati beradigan, majburiy o'quv rejalariga kirmagan, lekin talabalar uchun juda muhim bo'lgan darslardir. Fakultativ kurslar yordamida talabalar nafaqat o'z sohasidagi chuqur bilimlarni olishadi, balki kasbiy faoliyatlariga zarur bo'lgan qo'shimcha ko'nikmalarni ham o'zlashtirishlari mumkin. Bu kurslar ko'pincha kommunikatsiya, liderlik, kreativlik, muammolarni hal qilish kabi ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan.

Fakultativ kurslar orqali qo'shimcha bilimlar olish. Fakultativ kurslar orqali talabalar ilmiy va amaliy bilimlarni mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Masalan, texnologiya va informatika sohasida o'qiyotgan talabalar uchun zamonaviy dasturlash tillari, ma'lumotlar bazalari, sun'iy intellekt kabi kurslar fakultativ sifatida taqdim etilishi mumkin. Shuningdek, iqtisodiyot fakultetida o'qiyotgan talabalar uchun bozor tadqiqotlari, menejment, marketing kabi kurslar qo'shimcha bilim sifatida zarurdir. Bu kabi kurslar talabalarni nafaqat ularning sohasida malakali mutaxassislar sifatida tayyorlashga yordam beradi, balki global miqyosdagi o'zgarishlarga moslashishga imkon yaratadi.

Fakultativ kurslar va ko'nikmalarni rivojlantirish. Fakultativ kurslar talabalarga amaliy ko'nikmalarni rivojlantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Masalan, kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan fakultativ kurslar talabalarga o'z fikrlarini aniq va lo'nda ifodalashni, guruhlarda ishlashni o'rgatadi. Bundan tashqari, bunday kurslar, talabalarga boshqaruv, liderlik va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini oshiradi. Yana bir misol, talabalarga sohada yuzaga keladigan muammolarni tahlil qilish va samarali yechimlar taklif qilishni o'rgatadigan fakultativ kurslardir.

Fakultativ kurslarning ijtimoiy va madaniy jihatlar. Fakultativ kurslar, shuningdek, talabalarga ijtimoiy va madaniy jihatdan ham rivojlanish imkoniyatini beradi. Talabalar bu kurslar orqali turli ijtimoiy va madaniy mavzularda o'z bilimlarini oshirib, jamoat faoliyatiga qo'shilish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu, o'z navbatida, talabalar orasida yanada ko'proq ijtimoiy mas'uliyat hissini shakllantiradi.

Xulosa qilib aytganda. Fakultativ kurslar, talabalarga qo'shimcha bilim va ko'nikmalarni o'rganishga yordam beradigan, ta'lim tizimining muhim qismi hisoblanadi. Ular nafaqat ixtisoslashgan bilimlarni, balki amaliy ko'nikmalarni ham shakllantiradi. Fakultativ kurslar orqali talabalar o'z sohasidagi malakalarini yanada oshirishi, shuningdek, mehnat bozorida muvaffaqiyatli faoliyat yuritish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni ham egallashi mumkin. Shu bilan birga, fakultativ kurslar orqali talabalar o'zlarining ijtimoiy va madaniy rivojlanishlariga ham imkoniyat yaratadi.

References:

Используемая литература:

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Sh.X.Mullayeva. Development of creative approaches in the Opportunities and education. «ОБРАЗОВАНИЕ, НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ» 02.04.2025
2. Sh.X.Mullayeva. In organizational training technologies, the organization of faculty lessons, the use of modern information technologies. EduVision: Journal of Innovations in Pedagogy and Educational Advancements Volume 01, Issue 03, March, 2025
3. Sh.X.Mullayeva. Intensive training technologies and social psychological development of students. Modern education and development 01.04.2025
4. Sh.X.Mullayeva. Interaction of intensive educational methods: methods and recommendations to increase Psychological training and students 'motors' motivations. «Лучшие интеллектуальные исследования» 01.04.2025.
5. D.O.Norkulova. Boshlang'ich sinf matematika darslarida fakultativ mashg'ulotlarning ahamiyati. Talqin va tadqiqotlar. Ilmiy uslubiy jurnal. №4 2022
6. I.B Kamolov. Professional education of students studying jewelry: the theoretic basis. SCIENCE AND WORLD
7. Ochilova, O. R. (2024). XALQ TABOBATI VAKILLARI VA ULARNING MUOLAJA USULLARI. «Ёш олимлар ахборотномаси»–«Вестник молодых ученых», (Спецвыпуск), 71-74.
8. Esanovna, M. G., & Rakhmiddinova, O. O. (2021). Emergence and Development of Traditional Medicine in the East History. Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry, 12(8).
9. Ochilova, O. (2022). The History of the Emergence and Development of Medicine in the East. Gospodarka i Innowacje., 29, 268-272.